

ihale yetkilisi tarafından kırım oranının biraz daha arttığı ve yine yeterli olmadığı gerekçesiyle ihalenin iptal edilmesi hk

Toplantı No : 2019/056

Gündem No : 62

Karar Tarihi : 26.12.2019

Karar No : 2019/UY.I-1745

BAŞVURU SAHİBİ:

Egecan Akaryakıt Temizlik Nakliyat İnşaat Turizm Sanayi
Ticaret Anonim Şirketi,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

Diyarbakır Su Kanal İdaresi,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2019/413021 İhale Kayıt Numaralı "Diyarbakır İli Kent Geneli
Kısmi Kanalizasyon Şebekesi Döşenmesi İnşaatı Yapım İşi"
İhalesi

KURUMCA YAPILAN İNCELEME:

Diyarbakır Su Kanal İdaresi tarafından 26.09.2019 tarihinde
açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Diyarbakır İli Kent
Geneli Kısmi Kanalizasyon Şebekesi Döşenmesi İnşaatı Yapım
İşi" ihalesine ilişkin olarak Egecan Akaryakıt Temizlik
Nakliyat İnşaat Turizm Sanayi Ticaret Anonim Şirketi
tarafından 04.12.2019 tarih ve 52275 sayı ile Kurum
kayıtlarına alınan 04.12.2019 tarihli dilekçe ile itirazın
şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2019/1551 sayılı şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi:

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle; 01.10.2019 tarihinde ihale yetkilisi kararı ile iptal edilmesi üzerine yaptıkları itirazen şikâyet başvurusu üzerine ihale komisyonu kararı ile tekliflerinin değerlendirmeye alındığı, ancak ihale yetkilisi tarafından kırım oranının biraz daha arttığı ve yine yeterli olmadığı gerekçesiyle ihalenin iptal edildiği, ayrıca kırım oranı gerekçesinin yeterli bir iptal gerekçesi olmaması sebebiyle proje değişikliği yapılacağına dair gerekçenin ileri sürüldüğü, Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 12'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca proje revizyonlarının giderilmesi mümkün olduğundan bu gerekçenin de yerinde olmadığı iddialarına yer verilmiştir.

İptal gerekçeleri ile sınırlı olarak yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kanun'un "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde "İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur." hükmü,

Anılan Kanun'un "Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali" başlıklı 39'uncu maddesinde "İhale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhalenin iptal edilmesi halinde bu durum bütün isteklilere derhal bildirilir. İdare bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. Ancak, idare isteklilerin talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep

eden isteklilere bildirir." hükmü bulunmaktadır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "Projelerin uygulanması" başlıklı 12'nci maddesinin dördüncü fıkrasında "İdare, sözleşme konusu işlerle ilgili proje v.b. teknik belgelerde, değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanmasının fiilen imkansız olduğu hallerde, işin sözleşmede belirtilen niteliğine uygun bir şekilde tamamlanmasını sağlayacak şekilde gerekli değişiklikleri yapmaya yetkilidir. Uygulama projelerinde değişiklik yapılması, 22 nci maddede yer alan esaslar göz önünde bulundurularak hesaplanacak bedel karşılığında, yükleniciden de istenebilir. Yüklenici, işlerin devamı sırasında gerekli görülecek bu değişikliklere uygun olarak işe devam etmek zorundadır. Proje değişiklikleri, ilk projeye göre hazırlanmış malzemenin terk edilmesini veya değiştirilmesini veya başka yerde kullanılmasını gerektirirse, bu yüzden doğacak fazla işçilik ve giderleri idare yükleniciye öder. Proje değişiklikleri işin süresini etkileyecek nitelikte ise yüklenicinin bu husustaki süre talebi de idare tarafından dikkate alınır." düzenlemesi yer almaktadır.

26.09.2019 tarihinde yapılan başvuruya konu ihaleye 7 isteklinin teklif zarfı sunduğu, MFB İnş. San. Tic. A.Ş.nin teklif zarfında istekliye ait mühür bulunmaması ve ihale dokümanının indirilmemesi sebebiyle teklif zarfının açılmadığı ve teklifinin değerlendirme dışı bırakıldığı, 30.09.2019 tarihli ihale komisyonu kararı ile başvuru sahibi Egecan Akar. Tem. Nak. İnş. Turz. San. Tic. A.Ş.nin teklifinin İdari Şartname'nin 7.4.2'nci maddesinde belirtilen cari oran, özkaynak oranı ve borç oranının birlikte sağlanamadığı gerekçesiyle, Şaban Peker-Beta Yol Yapı İnşaat Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti.nin teklifinin kısa vadeli banka borcunun özkaynaklara oranının 0,50'den yüksek olduğu gerekçesiyle, Me-Fe İnşaat Nakliye Petrol Ürünleri Tekstil Zirai Ürünleri Taah. San. Tic. Ltd. Şti.-Hasyap Mimarlık Taş. Mühendislik İnş. Tarım Hayv. Tem. Tic. A.Ş.nin teklifinin bilanço ve ciro belgelerinin sunulmadığı ve pilot ortağa ait iş deneyim

belgesine konu işin benzer iş tanımına uygun olmadığı gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakıldığı, ihalenin 13.302.565,40 TL fiyat teklifi veren Pergel Tekstil İnşaat San. ve Tic. A.Ş.-Günka Yapı İnşaat Taahhüt San. Tic. A.Ş. üzerinde bırakıldığı, 15.022.385,85 TL teklif veren Gündoğu İnşaat Mimarlık Mühendislik Petrol Ürünleri San. Tic. Ltd. Şti.nin ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlendiği anlaşılmıştır.

Ancak ihale yetkilisi tarafından 01.10.2019 tarihinde "...ihalede oluşan fiyatın piyasa şartlarına uygun olup olmadığı; diğer taraftan kamu yararının gerçekleşmesi bakımından, idarece gerçekleştirilen benzer nitelikteki ihalelerdeki teklif bedelleri, tenzilat oranları (2017-2018 yıllarında benzer nitelikte yapılan 7 adet ihaledeki tenzilat oranları: %32,19, %33,72...) ve katılımcı sayısı gibi kriterler göz önünde bulundurularak kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ilkeleri ile kamu menfaati ve hizmet gerekleri..." gerekçesiyle ihalenin iptal edildiği anlaşılmıştır.

İhalenin iptali kararı üzerine başvuru sahibi tarafından teklifinin değerlendirmeye alınması iddiası ile yapılan itirazın şikayet başvurusu neticesinde Kamu İhale Kurulu'nun 14.11.2019 tarihli ve 2019/UY.I-1521 sayılı kararı ile ihalenin iptali kararının iptal edilmesi ve başvuru sahibi ile Şaban Peker/Elif Kuyumculuk ve İnşaat Mühendislik İşleri-Beta Yol Yapı İnşaat Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığının teklifinin değerlendirilmeye alınması hususunda düzeltici işlem belirlenmesine karar verilmiştir.

Anılan Kurul kararı üzerine ihale komisyonu tarafından alınan 29.11.2019 tarihli karar ile başvuru sahibi Egecan Akar. Tem. Nak. İnş. Turz. San. Tic. A.Ş. ve Şaban Peker-Beta Yol Yapı İnşaat Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı'nın teklifinin değerlendirilmeye alındığı, ihalenin Egecan Akar. Tem. Nak. İnş. Turz. San. Tic. A.Ş. üzerinde bırakıldığı, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak

Pergel Tekstil İnşaat San. ve Tic. A.Ş.-Günka Yapı İnşaat Taahhüt San. Tic. A.Ş.nin belirlendiği anlaşılmıştır.

Ancak ihale yetkilisi tarafından ihale komisyonu kararının uygun görülmediği ve aynı tarihte alınan karar ile "1.Kamu İhale Kurulu kararı sonucunda ilgili firmanın bilanço oranlarının karşılandığı görülmüş ve ekonomik açıdan en avantajlı ve uygun olan 1. isteklinin tenzilat oranı %14.01'den %15.99'a çıkmıştır. İdareimizce gerçekleştirilen benzer nitelikteki ihalelerdeki teklif bedelleri, tenzilat oranları (2017-2018 yıllarında benzer nitelikte yapılan 7 adet ihaledeki tenzilat oranları: %32.19, %33.72, %61.62, %41.21, %46.56, %63.95 ve %27.57) ve katılımcı sayısı gibi kriterler göz önünde bulundurularak kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ilkeleri ile kamu menfaati ve hizmet gerekleri doğrultusunda istekli firmanın tenzilat oranı yetersiz görülmüştür.

2.Genel Müdürlüğümüze bağlı Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanlığının ihale kapsamında yapılacak işe ait projelerde değişiklik talebi olmuştur. Projelerdeki değişiklikler işlenip ihale dokümanları revize edilecektir." gerekçeleriyle ihalenin iptaline karar verildiği anlaşılmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun yukarıda yer verilen hükümlerinden ihalenin iptal edilmesi hususunda idarelere takdir yetkisinin tanındığı, ancak bu yetkinin mutlak ve sınırsız olmayıp kamu yararı ve hizmet gerekleri ile sınırlı olduğu, dolayısıyla idarelerin ihalenin iptaline dair aldığı kararların dayandığı gerekçelerin makul ve geçerli olması gerektiği anlaşılmaktadır.

İncelenen ihalede, idarece yaklaşık maliyetin mevcut ihale dokümanına göre öncelikle 23.276.548,73 TL olarak belirlendiği, 16.09.2019 tarihinde yapılan zeyilname sonucunda yaklaşık maliyet hesabının revize edildiği ve yaklaşık maliyetin 15.469.478,32 TL olarak belirlendiği anlaşılmıştır.

29.11.2019 tarihli ihale komisyonu kararı sonucunda ihaledeki geçerli tekliflerin sırasıyla 13.000.000,00 TL, 13.302.565,40 TL, 13.749.497,50 TL, 15.022.385,85 TL ve 15.097.830,20 TL olduğu görülmüştür.

Yapılan incelemede, en düşük teklif sahibi olan başvuru sahibinin teklifinin yaklaşık maliyetten %15,96 oranında düşük olduğu, ihalede yaklaşık maliyetin altında beş geçerli teklifin bulunduğu, bu haliyle ihalede rekabet ortamının oluştuğu görülmüş olup, yaklaşık maliyetin altındaki geçerli tekliflerin hangi oranda düşük olması halinde kaynakların verimli kullanılması ilkesinin sağlanacağına yönelik belirlemenin sübjektif bir değerlendirmeyi gerektirdiği, her ihalenin kendine özgü şartlar içinde değerlendirilmesi gerektiği, teklif edilen fiyatlar ile yaklaşık maliyeti benzer diğer ihalelerle karşılaştırmanın doğru olmadığı, bu çerçevede tenzilat oranı ve katılımcı sayısı gibi kriterler göz önünde bulundurulurken ihalenin iptal edilmesinin uygun olmadığı sonucuna varılmıştır.

İhale yetkilisince ayrıca Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanlığı'nın ihale kapsamında yapılacak işe ait projelerde değişiklik talebi olduğu, projelerdeki değişikliklerin işlenip ihale dokümanlarının revize edileceği hususu diğer bir iptal gerekçesi olarak gösterilmiştir.

İdarece gönderilen ihale işlem dosyası içerisinde bulunan Diyarbakır Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanlığı'nın Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı'na gönderilen 31.10.2019 tarihli ve 684 sayılı yazısında, "Diyarbakır İli Kent Geneli Kısmi Kanalizasyon Şebekesi Döşenmesi Yapım İş'i'ne ait iptal edilen ihalenin yeni ihtiyaçlara binaen revizesinin yapılacağı, revize edildikten sonra taraflarına gönderileceği bildirilmiştir.

Anılan yazıya göre Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanlığı tarafından ihale yetkilisinin 01.10.2019 tarihli iptal kararından sonra iptal edilen ihalenin yeni ihtiyaçlara binaen

revizesinin yapılacağı bildirilmiş, ancak ihale sürecinde ihale dokümanının revize edilmesini gerektirecek sebeplerin neler olduğu hususlarının somut ve açık bir şekilde ortaya konmadığı, ihtiyaç değişikliğini gerektiren hususların ve anılan ihtiyaçların nicelik ve niteliğinin neler olabileceği, yaklaşık maliyete etkisi ve bu değişikliğin iş artışı veya iş eksilişi yoluyla karşılanıp karşılanamayacağı yönünde bir hesaplama veya değerlendirmede bulunulmadığı görülmüştür.

Bu itibarla ihalenin iptaline gerekçe olarak gösterilen hususların yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde uygun olmadığı tespit edilmiş olup, başvuru sahibinin iddialarının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

İdarenin ihalenin iptali kararının iptaline,

Oybirliği ile karar verildi.